

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : آرایه‌های ادبی
تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۸	سال سوم آموزش متوسطه	
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	قائنی (یا منوچهری) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	مستزاد (۰/۲۵) پنجم (۰/۲۵)	۰/۵
۴	مثنوی است / هر بیت ، قافیه ی مستقل دارد / برای بیان مطالب طولانی و داستان مناسب است / از آغاز شعر فارسی تا حال مورد توجه بوده است / خاص ایرانیان و فارسی زبانان است / درون مایه ی آن حماسی و تاریخی ، عرفانی ، عاشقانه و بزمی و یا اخلاقی و تعلیمی است . (ذکر ۲ مورد کافی است / هر مورد ۰/۲۵ جمعاً ۰/۵)	۰/۵
۵	الف : مشبّه : لب (۰/۲۵) مشبّه به : لاله ی سیراب (۰/۲۵) ب : بی قراری (۰/۲۵) پ : ماند (۰/۲۵)	۱
۶	به هر نوع توصیفی که در بردارنده ی حد اقل یک تشبیه بلیغ اضافی (مانند چراغ شب) و یک تشبیه بلیغ اسنادی (مانند مهتاب ، فانوس است) باشد نمره ی کامل تعلق می گیرد . (۱ نمره) (اگر فقط یک نوع تشبیه بلیغ ذکر شده باشد ، نیم نمره برای آن درج می شود .)	۱
۷	چون هئیتی به هئیت دیگر تشبیه شده است . (یا وجه شبه از دو یا چند چیز که به هم آمیخته اند ، استنباط می شود . / یا هر پاسخ درست و مرتبط دیگر) (۰/۵)	۰/۵
۸	گل (۰/۲۵) مفهوم : معشوق (۰/۲۵) (یا بلبل در مفهوم عاشق)	۰/۵
۹	الف : خندیدن گل (یا پدram شدن باغ) (۰/۲۵) ب : پیشگاه حقیقت (۰/۲۵) تفاوت این دو استعاره در این است که اولی تشخیص دارد ولی در دومی (پیشگاه حقیقت) جان بخشی یا تشخیص دیده نمی شود . (یا مشبّه به استعاره ی موجود در بیت « الف » انسان است ولی مشبّه به استعاره ی موجود در بیت « ب » انسان نیست) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)	۱
۱۰	دل ، آینه است (یا دل همچون آینه پاک است / یا آینه ی دل) (یا هر پاسخ درست دیگر که در آن دل به آینه تشبیه شده باشد) یا گناه و الودگی همچون زنگار است / زنگار گناه و الودگی (۰/۵)	۰/۵
۱۱	الف : عالم (۰/۲۵) علاقه : کلیه (یا محلیه) (۰/۲۵) ب : خون (۰/۲۵) علاقه : لازمیّه (۰/۲۵)	۱
۱۲	« سر » (۰/۲۵) قرینه : مضاف بودن سر (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	الف : گل بی خار کجاست؟ (۰/۲۵) آسایش بی رنج وجود ندارد (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵) ب : جای بودن ندید (۰/۲۵) فرار کرد (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵)	۱
۱۴	دکتر زرین کوب قلم خوبی داشت . (یا هر پاسخ درست دیگر) (۰/۵)	۰/۵
۱۵	« م » (۰/۲۵) درونی (۰/۲۵)	۰/۵
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	رشته‌ی : ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : آرایه های ادبی
تاریخ امتحان : ۲۲ / ۱۰ / ۱۳۸۸		سال سوم آموزش متوسطه
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	الف : موصوف و موسوم (۰/۲۵) متوازن (۰/۲۵) ب : مکارو منگار (۰/۲۵) مظرف (۰/۲۵)	۱
۱۷	ترصیع (۰/۵) چون واژه های دو مصراع در تقابل با هم سجع متوازی دارند . (۰/۵)	۱
۱۸	ناقص حرکتی (۰/۲۵) چون واژه های میهر و مَهر در اولین مصنوت اختلاف دارند. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	الف : « باره » و « خاره » (۰/۲۵) ← ناقص اختلافی (۰/۲۵) « خار » و « خاره » (۰/۲۵) ← ناقص افزایشی (۰/۲۵) ب : « روان » و « روان » (۰/۲۵) ← تام (۰/۲۵)	۱/۵
۲۰	در مصراع اول : حلقه (۰/۲۵) در مصراع دوم : گردش (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	الف : اشتقاقی (۰/۵) ب : تصدیق (۰/۵)	۱
۲۲	یارکزوگشت سر دار بلند (۰/۵) بیت یادآور ماجرای بردار کردن حسین بن منصور حلاج است که بی آن که سخن وی مفهوم شود او را در بغداد کشته و سوزاندند (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)	۱
۲۳	بوی جوی مولیان آید همی (۰/۵) مصراعی از رودکی (۰/۵)	۱
۲۴	میزبان ماست هر کس می شود مهمان ما (یا مصراع دوم بیت اول) : تناقض (۰/۵) زبان چرب (یا سلام خشک) : حس آمیزی (۰/۵)	۱
۲۵	الف : هزار (۰/۵) ب : عدد هزار (یا عدد کثرت) (۰/۲۵) بلبل (یا نغمه و ترانه) (۰/۲۵)	۱
۲۶	گهر می ریزد ، زر می زند (۰/۲۵) مشوئش (یا نامرتب / به هم ریخته) (۰/۲۵)	۰/۵
۲۷	شاعر برای سرسبزی همیشگی درخت سرو ، دلیلی غیر واقعی و ادبی آورده است و آن پیشه کردن راستی است . (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)	۰/۵
	«خسته نباشید»	جمع نمره ۲۰